

Başlı Sekizinci Nüshada (bkz. <https://www.ikanakliilimler.com/aile-terbiyesine-dair>)

Birbirinin tabiat ve ahlakından hoşlanmayan kimseler o derece çoktur ki iki adım bir yere dahi beraber gidemezler. Bu dünya seferinde birbirine ömür arkadaşı olan erkek ile kadının tabiatları birbirine muvafık olmazsa yürüyüşlerine nasıl devam edebilirler? Ve ne suretle bir can ve bir ten olurlar? Bu sebepten yoldaş ve ömür arkadaşı olan kadının halini biraz olsun anlamak lazımdır.

Alınacak kadın; asil nesepli, güzel, edepli, akıl ve bedeni salim, itimatlı kimselerden terbiye almış ve kendine emanet edilecek şeyler hakkında malumatı olup dünyanın ak ve kara günlerinde arkadaş olmaya layık olmalıdır. Gelecek günlerin maişetlerini güzel usul üzerine kurmak insanlar için lazım olduğu gibi kadın almak cihetinde de bu usulden harice çıkmak doğru değildir. Çocuklarının terbiyeli, itaatli olmasını istemeyen kim vardır? Fakat en evvel terbiyeli, itaatli bir ana intihap etmek şarttır.

Terbiyeli, cazibesi olan kadın akıllı erkeğin gönlünü kendine cezb, rapteder. Erkeklerin gönülleri kadınlardan hoşnut ve gönülleri de onlara merbut olmasındaki faide nedir bilir misiniz? Bundaki faide hesapsızdır. Gönlü kadınına merbut olan erkek, nerede olursa olsun, nâmeşru kadın suretinde kendisini telvis etmez.

Vicdanı karşısında muhterem olan kadınına hainlik etmeyi de -velev ki kadınının haberi olmasın- aklına getirmez.

Gönlü kadına merbut kimse ömrünü sefahathanelerde geçirmediği gibi adi adamların sohbetini de dinlemez. Belki bilumum masrafı kendi hanesi içine ve hâcet-i asliyye denilecek şeylere hasreder. Münasebetsiz yerlere gidip tatlı uykusunu terk etmez ve bedeninin kuvvetini de zayi etmez. Bu esbab dolayısıyla kadının hüsn-i itikadı erkeğine karşı muhkem olur. “Ebedi hanım, sadık zevcim” itikadını kadın kalbine yerleştirmek [...] bilen zat sadık ve afif zevç olmanın ve hamilliğin ne gibi büyük bir mansıp olduğunu bilir, sadık ve afif bir zevç ve ebedi bir hami olur. Akıllı, hamiyetli erkek bütün dünyasını verir fakat iffetini mahvetmez. Canını feda eder fakat kadının hüsn-i zannını bozacak bir şey yapmaz.

Terbiyeli kadına zevc olmak şerefine nail olan kimse kadını tatlık etmek belasına düşmeyeceği gibi üstüne ikinci bir kadın alarak maişet güzelliğini gidertecek şeyleri de

irtikâp etmez. Lakin alınacak kadının terbiyesini, ahlakını ve husûsât-ı sâiresini bilmek kolay bir şey midir? Bu sorunun cevabı etrafla düşündükten sonra verilmelidir.

Zevce edinilecek kadının halini bilmekteki müşküllük ahlak ve terbiyesini anlamak maddesi olup zahiri güzelliğini bilmek ciheti ikinci derecede kalır. Bir erkek pek az bir zamanda alacağı kadının yüzünü, kolunu, saçını görmesiyle ahlak ve fiilini bilmesi mümkün olamaz. Alınacak kadının halini en mutemet zevattan tahkik etmek lazımdır. Bu tahkikatla kadının terbiye ve ahlakını tamamen değilse de biraz anlamak mümkün olabilir, tamamen öğrenmek müşküldür. Fakat dünyada ve ahirette refika olacak bir arkadaşı bulmak için böyle müşküllere tahammül edilmez mi? Sütünü sağıp içmek için bir inek alacak kimse alacağı ineği gözüyle gördükten başka neslini, ahlakını, huyunu, tüyünü gözce tetkik eder, komşularından ve köy halkından hatta çobanlarından sormağı asla ihmal etmez.

Bir anlık yere sefere çıkmış adam bile vapur ve trende oturacağı yerin güzel olmasını ister ondan geldiği kadar iyi yer bulmak için gayret eder. Şehre gidip iki üç gün misafir kalacak kimse bile yatacağı odanın kendisini memnun edecek bir surette olmasını arzu edeceğinden tekmi odaları görür. Şimdi bütün hanesini idare edecek, şâdlık ve kederlere şerik olacak, çocuklarını terbiye edecek, her bir dolap ve sandıkların anahtarlarını saklayacak kadının halini ve tabiatını bilmek için meşakkatler çekilir ve zahmetler ihtiyar edilirse fena mı olur?

Erkekler; kuvvet, düşünce ve daha sair birçok şeylerde kadınlardan fazla hatta kadınlardan istiğna derecelerinde oldukları halde nikah edeceği kadınlarının hallerini anlamaya mecbur olurlarsa her vakit kanatları altına girip sığınacak olan erkeklerinin hallerini kadınların da ihtiyarları ellerinden gitmeden evvel bi't-tahkik bilmeleri lazım gelir.

Koca veya eş olacak kimsenin malının çok, elbiselerinin güzel olmasından ziyade doğup büyüdüğü hanesini, peder ve validesini bilmek zaruridir. Mal, mülk, irat ve akar sahibi zengin olan pek çok gençler var ki kökleri bir çöplüktür böyle adamlardan hayır beklenmez.

Müellif : Rızaeddin Fahreddin

Hazırlayan : Hasan Hüseyin Mak

Dergi : Asrî Müslümanlık

Link : https://isamveri.org/pdfosm/D03175/1344_11/1344_11_253-254.pdf